

BIM

– vadovas –

Mokomoji praktinė knyga „BIM vadovas“

© Leonas Jasevičius, Dainius Gudavičius, Darius Pupeikis, Regimantas Ramanauskas

© UAB „Super namai“

2022 m., Vilnius

Projekto koordinatoriai:

- Evaldas Jaruševičius
- Darius Jokubauskas

Viršelyje: „KG Constructions Group“ nuotrauka. Žiūrėti su programėle.

VISOS TEISĖS SAUGOMOS.

Nė viena šios knygos dalis negali būti atkurta, saugoma paieškos sistemose ar perduodama bet kokia forma ir būdu be išankstinio autorių teisių savininko sutikimo.

ISBN 978-609-8270-07-5

 Supernamai
ir jau žinai...

Leidėjas UAB „Super namai“

www.supernamai.lt

www.superknygos.lt

Tiražas 3000 egz.

Spausdino „Balto Print“

TURINYS

PRATARMĖ	8
1. ĮVADAS	9
1.1. Augančios populiacijos sąlygojami iššūkiai	11
1.2. Statybos sektoriaus našumo problema.....	13
1.3. Dabarties technologijos, leidžiančios skaitmenizuoti statybos sektorių	19
2. STATINIO INFORMACIJOS VALDYMAS	35
2.1. Kas yra BIM?	36
2.2. BIM proceso ribos.....	50
2.3. Statinių informacijos valdymo dokumentai.....	57
2.3.1. Užsakovo reikalavimai informacijai (EIR)	58
2.3.2. BIM vykdymo planas (BEP).....	65
2.3.3. BIM protokolas.....	80
2.4. BIM brandos lygiai.....	81
2.5. Statinio gyvavimo ciklas ir BIM.....	89
3. BIM TECHNOLOGINIAI PAGRINDAI	105
3.1. Objektinio modeliavimo principai ir svarba BIM	106
3.1.1. Geometrijos vaidmuo BIM ir jos modeliavimas	107
3.1.2. Parametrinis modeliavimas.....	112
3.1.3. Objektai ir informacija BIM modeliuose	117
3.1.4. Informacijos dinamiškumas.....	120
3.1.5. Pagrindinės BIM dimensijos.....	123
3.1.6. Papildomos BIM dimensijos.....	128
3.1.7. BIM modelio detalumo lygiai	129
3.2. BIM modelių kūrimo programinė įranga.....	139
3.2.1. Autodesk Revit.....	140
3.2.2. Graphisoft ArchiCAD.....	142
3.2.3. Trimble Tekla.....	144
3.2.4. Nemetschek Allplan.....	146
3.2.5. Bentley Systems OpenBuildings.....	148
3.2.6. Autodesk Civil3D	150
3.2.7. Dassault Systèmes CATIA.....	152
3.2.8. Kiti BIM modelių rengimo sprendiniai	154
3.2.9. BIM modelių auditavimo bei bendradarbiavimo programinė įranga	154
3.2.10. Atvirų BIM formatų peržiūros įrankiai	160
3.2.11. Kaip išsirinkti BIM programinę įrangą?.....	161
4. DUOMENŲ MAINAI IR JŲ TARPUSAVIO SĄVEIKA STATINIO GYVAVIMO CIKLO ETAPUOSE	169
4.1. Duomenų mainų reikšmė užstatytos aplinkos objektų skaitmeninimui	170
4.1.1. Kompiuterinio braižymo ir informacinio modeliavimo technologijos	171

4.1.2.	Duomenų mainai programinės įrangos kontekste.....	172
4.1.3.	Atvirieji ir nuosavybiniai duomenų formatai.....	172
4.2.	Atviras duomenų mainų standartas IFC.....	178
4.2.1.	IFC ištakos, versijos ir vystymosi retrospektyva	179
4.2.2.	IFC duomenų schema	182
4.2.3.	IFC schemas sluoksniai	184
4.2.4.	IFC klasių hierarchija.....	187
4.2.5.	Geometrinė IFC elementų reprezentacija.....	193
4.2.6.	Statiniai ir dinaminiai atributai (savybės)	197
4.2.7.	„Proxy“ elementai.....	201
5.	STATYBOS INFORMACIJOS STRUKTŪRUOTI ŽODYNAI: KLASIFIKATORIAI, ONTOLOGIJOS IR TAKSONOMIJOS.....	203
5.1.	Tarptautinių statybos informacijos klasifikavimo ir duomenų standartizavimo principai	207
5.1.1.	Generalinė klasifikavimo schema.....	210
5.1.2.	Užsienio šalių statybos informacijos klasifikatoriai ir standartai.....	212
5.2.	NSIK – Lietuvos Nacionalinis statybos informacijos klasifikatorius.....	220
5.2.1.	Objektai ir jų identifikavimo aspektai	223
5.2.2.	Egzemplioriai ir individai	225
5.2.3.	Klasifikavimas ir identifikavimas.....	226
5.2.4.	Nuorodinio struktūravimo sistema – NSS.....	228
5.2.5.	NSIK kodinis žymėjimas.....	231
5.2.5.1.	Objekto aspektų žymėjimas	232
5.2.5.2.	Vieno lygmens ir daugialygiai kodiniai žymėjimai	232
5.2.5.3.	Generalinės klasės	234
5.2.5.4.	NSIK kodinio žymėjimo struktūra ir formavimo principai.....	235
5.2.5.5.	Kodinio žymėjimo rinkinys.....	240
5.2.5.6.	Papildomos informacijos priskyrimas ir sąsajos su objekto ypatybėmis nustatymas.....	243
6.	BIM KONCEPCIJA IR GALIMYBĖS.....	247
6.1.	Fundamentalus BIM technologijų veikimo principas.....	252
6.2.	Techninės BIM galimybės	255
6.3.	BIM potencialas	257
7.	BIM DIEGIMAS ORGANIZACIJOJE, VAIDMENYS IR KOMPETENCIJOS.....	259
7.1.	BIM diegimo organizacijoje ypatumai	264
7.2.	BIM kompetencijų poreikis statybos prprojekto lygiu.....	269
7.3.	Kitos kompetencijos, reikalingos efektyviam BIM specialisto darbui.....	270
7.4.	Švietimo sistemos adaptavimas statybos sektoriaus skaitmenizacijos poreikiams.....	280
8.	BENDROJI DUOMENŲ APLINKA (CDE)	285
8.1.	Daugiau nei BIM	288
8.2.	CDE diegimas	292

8.3.	CDE funkcionalumas.....	293
8.4.	Licenzijavimo tipai	301
8.5.	CDE technologiniai aspektai	302
9.	SKAITMENINIŲ TECHNOLOGIJŲ IR BIM INTEGRACIJA.....	313
9.1.	Algoritminis bei generatyvinis projektavimas	314
9.1.1.	Algoritminis projektavimas.....	315
9.1.2.	Generacinis dizainas	318
9.1.2.1.	Sėkmingo generacinio dizaino pritaikymo realiems projektams patarimai.....	322
9.1.2.2.	Generacinio dizaino kompiuterinės programos.....	323
9.1.2.3.	Kiti generacinio dizaino sprendiniai	329
9.2.	BIM duomenų analitika	331
9.3.	Skaitmeninio dvynio koncepcija.....	339
10.	BIM UŽSAKOVAMS IR TURTO VALDYTOJAMS	345
10.1.	BIM naudos savininkams.....	346
10.2.	Nuo ko pradėti?	358
10.2.1.	Tinkamas sutarčių modelis.....	358
10.2.2.	BIM tikslai ir vizija.....	359
10.2.3.	Bandomasis projektas.....	360
11.	BIM ARCHITEKTŪROJE IR INŽINERIOJE.....	363
11.1.	Informacijos ir duomenų evoliucijos samprata.....	366
11.2.	Projektavimas taikant BIM.....	368
12.	BIM STATYBOS PRODUKTŲ GAMINTOJAMS	379
12.1.	BIM elementų (bibliotekų) kūrimas, problematika ir galimybės.....	381
12.2.	Statybos produktų gamybos integracija su BIM	382
13.	BIM RANGOVAMS	391
13.1.	Planavimas ir kainos skaičiavimas.....	392
13.2.	Virtualus projektavimas ir statyba (VDC).....	395
14.	ARCHITEKTŪROS, INŽINERIJOS, STATYBOS IR GAMYBOS PERSPEKTYVOS.....	405
14.1.1.	Bendrieji technologiniai pokyčiai.....	405
14.1.2.	Pokyčiai statybos procesuose	406
14.1.3.	Projektavimo etapo pokyčiai.....	406
14.1.4.	Statybos produktų gamybos laukiantis pokytis	407
TERMINIJA	408	
LITERATŪROS SĄRAŠAS.....	412	